

a vidéki nagyvárosok között történelme során. Mindezek mellett a településre évszázadokig jellemző volt a saját függetlenségéért vívott harc és a településen belüli, kerületi megosztottság.

Aztán a múlt század nyolcvanas éveinek végén a város elfeledett értékei felé fordult. Akkor kezdődött el a történelmi belváros rekonstrukciója, a kulturális intézmények felújítása. A kilencvenes évek eleje már egy új fejezet a városépítés, városfejlesztés történetében, ám ezekben az években az önkormányzatiság rengeteg bizonytalanságot is hozott. A rendszerváltozást követő évtized jobbára abban a reményben telt, hogy fel lehet támasztani a város hagyományos és lakói számára a biztos megélhetést jelentő nehéziparát. Ezt a helyi döntéshozók is erősítették, amivel késleltették annak felismerését, hogy a városnak új víziókra van szüksége. Lezárult történelmének egy szakasza és most valami újnak kell elkezdődnie. Így aztán a rendszerváltozás utáni második évtized hozta meg annak felismerését, hogy újra kell pozícionálni a várost.

A külföldi működő tőke a nehézipar összeomlását követően megkésve ért el a városba, az autópálya kapcsolattal együtt. A 2000-es évek elejére a város letargiába süllyedt, az elvándorlás kritikus mértékűvé vált és még napjainkban is tart, bár egyre csökkenő mértékben. Az elmúlt évtizedekben számos szlogent találtak ki a városnak mindenkor vezetői, számos fejlesztési projekt meg is valósult, a város fejlődési pályára állt, ám megítélése az ott lakók, ott dolgozók és oda látogatók részéről vegyes.

Azt, hogy mit hoz a jövő nehéz megmondani, de gazdasági vonatkozásban napjainkra elmondható, hogy a város stabilizálódni látszik. Társadalmi vonatkozásban azonban még nagyon sok a teendő, főként a „miskolciság”, a helyi identitástudat, a közösségépítés és az együttműködések intézményesülése terén.

Annyi bizonyos: a jövőben szükség lenne visszatérni a gyökerekhez, a „befogadó város”-hoz, a tehetséges kútfők (vissza)vonzásához, a különböző okok miatt kialakult megosztottság, ellenségeskedés felszámolásához, a város érdekében történő összefogáshoz. Az előadás célja a nagyívű fejlődési pálya bemutatásán keresztül a város „lelkének”, kevésbé ismert arcainak megismertetése az értő közönséggel annak érdekében, hogy a Móricz által felismert óriási energiák végre mozgásba lendülhessenek.

Okosváros megközelítés alkalmazása természet alapú városfejlesztési megoldásokkal (Győr)

Lados Mihály MTA KRTK RKI: MRTT, MUT

Kulcsszavak: városfejlesztés, városfejlesztés, okos város, természet alapú városfejlesztés

Az okos város a 21. század városfejlesztésének és városműködésének egy olyan általánosan alkalmazható megközelítése, amely az info-kommunikációt eszközként használva egy környezetileg és gazdaságilag egyaránt fenntartható, hatékony, nyilvános és a közösség bevonására támaszkodó, élhető városi, települési környezet megvalósítására törekszik. Az okos város modellben a

környezeti fenntarthatóság számos formában jeleníthető meg, amelyeket jellemzően a város a közszolgáltató szervezetén, szervezetein keresztül biztosít a helyi közösség javára és közreműködésével. Ezek sorából kiemelhető a városi zöldterületek fejlesztése és fenntartása, valamint a hulladékgyűjtés és a hulladékgyűjtés.

Az előadás az Európai Unió H2020 Smart Cities and Communities felhívása keretében támogatott 2016 és 2020 között megvalósuló NATURVATION projekt (Grant Agreement number: 730 243): eddigi eredményeire támaszkodik. A projekt a Nature Based Urban Solutions (NBS – természet alapú városi megoldások) témakörével foglalkozik. A Durham Egyetem vezetésével futó projektben 6 európai egyetem és hozzájuk kapcsolódóan 6 európai város vesz részt, összesen 14 közvetlen partner együttműködése keretében. Az egyetemek által végzett kutatási blokkot a 6 partnervárosban a projekt indulásakor létrehozott ún. Urban and Regional Innovation Partnerships (URIP – Helyi és Regionális Innovációs Partnerségek) egészítik ki, amelyek egyfelől NBS inputokat biztosítanak a kutatók számára, ugyanakkor a kutatási keretében kidolgozott várostervezési- és módszerek egyfajta teszt/konzultációs területeként is működnek. A projekt keretében, a partner városok aktív közreműködésével létrejött az Urban Nature Atlas, amely 100 város 10-10 NBS-ét egységes szerkezetben kidolgozott 1000 NBS-t tartalmaz, valamint a partnervárosok és további 6-6 európai, illetve más kontinenseken elhelyezkedő városok 3-3, összesen 54 NBS esettanulmánya. A fentiek bázisán a természet alapú városfejlesztési megoldásokra támaszkodik, a helyi közösséget és érdekcsoportokat bevonó várostervezési gyakorlatokat (pl. NBS-t alkalmazó városfejlesztési üzleti modellek tesztelése) és várostervezési „játékok”-at is kidolgoznak az egyetemi partnerek. Az előadás a projekt főbb eredményeit a projektben partnervárosként résztvevő Győr NBS gyakorlatán és a helyi URIP működésén keresztül mutatja be. A projektről, annak megvalósított tevékenységeiről részletes információk érhetők el a naturvation.eu web-oldalon.

Egyetem és város

Gál Zoltán PTE; MRTT

Kulcsszavak: egyetem, város, felsőoktatás, K+F

A tanulmány az egyetemek funkcióbővülésének kontextusában azt vizsgálja, hogy milyen szerepet töltenek be az egyetemek városuk, illetve térségük fejlődésében. A vonatkozó szakirodalom összegző áttekintése után bemutatja az egyetemek harmadik, negyedik funkciójához kapcsolódó legfontosabb elméleti megfontolásokat, az egyetemek gazdasági, innovációs és kulturális szerepvállalását, ill. a szolgáltató egyetem jellemzőit. Ismerteti azokat a fő ismérveket, amelyekben a periférikus térségek, vidéki városok egyetemei különböznek a főként nagyvárosi térségekben elhelyezkedő, vezető egyetemektől. A magyarországi felsőoktatási szektor oktatási és innovációs funkciójának területi sajátosságait elemezve a tanulmány kitér azokra a fejlesztéspolitikai kezdeményezésekre, melyek az egyetemi szféra támogatásán keresztül hozzájárulhatnak a helyi gazdaság és a KKV-k fejlődésének beindulásához, valamint a regionális gazdasági előnyök kiaknázásához, az egyetemek erősebb közösségi beágyazódásának, illetve térségi szolgáltató funkciójuk erősítése révén. A tanulmány kitér arra, hogy milyen igényeket támaszt az egyetemek helyi és